

SPRAWOZDANIA

Sprawozdanie z działalności Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (11 czerwca 2008 r. – 1 grudnia 2012 r.)

Od 11 czerwca 2008 roku Zarząd Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (OTPN) pracował w następującym składzie:

- prof. UO, dr hab. Elżbieta Dąbrowska – prezes,
- dr Danuta Lech-Kirstein – wiceprezes,
- dr hab. Sabina Brzozowska – sekretarz generalny (do 2 grudnia 2010 r.),
- dr Katarzyna Książek – sekretarz generalny (od 2 grudnia 2010 r.),
- mgr Marek Bodusz – zastępca sekretarza generalnego,
- prof. dr hab. Władysław Hendzel – skarbnik.

Działalność Towarzystwa opiera się w dalszym ciągu tylko na społecznym zaangażowaniu jego członków. Księgowość prowadzi Biuro Rachunkowe HOSSA.

Na Ogólnym Zebraniu Administracyjnym 19 czerwca 2012 roku udzielono absolutorium ustępującemu Zarządowi i wybrano ponownie Zarząd Opolskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk na kolejną 4-letnią kadencję w składzie:

- prof. UO, dr hab. Elżbieta Dąbrowska – prezes,
- dr Danuta Lech-Kirstein – wiceprezes,
- dr Katarzyna Książek – sekretarz generalny,
- dr Krystyna Nowak-Wolna – zastępca sekretarza generalnego,
- prof. dr hab. Władysław Hendzel – skarbnik.

Na zebraniu tym określono nową strukturę organizacyjną: Wydział I: Nauk Społecznych i Historycznych; Wydział II: Języka i Literatury; Wydział III: Nauk Przyrodniczych; Wydział IV: Nauk Ścisłych, Technicznych i Medycznych.

OTPN liczy ok. 188 członków reprezentujących różne dziedziny nauki i ośrodki naukowe Opolszczyzny i nie tylko.

Działalność wydawnicza Towarzystwa upowszechniająca naukę

W latach 2008–2012 OTPN współfinansowane przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego wydało 35 książek (2008 r. – 9 książek; 2009 r. – 7 książek; 2010 r. – 9 książek; 2011 r. – 6 książek; 2012 r. – 4 książki) oraz 3 czasopisma („Stylistyka”; „Nature Journal”; „Kwartalnik Opolski”). Ze względu na brak dotacji w 2009 roku OTPN pokrył z własnych środków tom 42 „Nature Journal” oraz tom 1 „Kwartalnika Opolskiego”, a tomy 2–3 i 4 przy pomocy Uniwersytetu Opolskiego. W 2011 roku cały nakład i wszystkie tomy „Kwartalnika Opolskiego” sfinansował Wydział Filologiczny Uniwersytetu Opolskiego.

Rok 2008

W 2008 roku wydano wspólnie z Uniwersytetem Opolskim 9 książek przy dofinansowaniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Dorota Brzozowska, *Polski dowcip etniczny. Stereotyp a tożsamość*
Wojciech Chlebda (red.), *Język polski w europejskiej przestrzeni kulturowo-językowej*

Sabina Giergiel, *Wymiary obcości w prozie Borislava Pekicia*

Adrian Gleń, Irena Jokiel, Marek Szladowski (red.), *Egzystencjalne doświadczenie starości w literaturze*

Krzysztof Kleszcz, Monika Krzempek (red.), *Język – Komunikacja*

Erwin Mateja, Anna Pobóg-Lenartowicz, Maria Rowińska-Szczepaniak (red.), *Święty Jacek i dziedzictwo dominikańskie*

Krystyna Modrzejewska (red.), *L'art de séduire dans la littérature française*

Walerij Mokijenko, Harry Walter (red.), *Komparacja współczesnych języków słowiańskich*, t. 3

Katarzyna Łeńska-Bąk, Magdalena Sztandara (red.), *Doświadczane, opisywane, symboliczne. Ciało w dyskursach kulturowych*

oraz 2 czasopisma:

„Kwartalnik Opolski” LIV, nr 1; nr 2–3; nr 4

„Nature Journal” 41.

Rok 2009

W 2009 roku wydano wspólnie z Uniwersytetem Opolskim 7 książek przy dofinansowaniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Jolanta Nocoń, *Podręcznik szkolny w dyskursie dydaktycznym*

Monika Górską-Olesińska, *Słowo w sieci – elektroniczne dyskursy*

Władysław Lubaś, *Polityka językowa* (seria „Komparacja Systemów i Funkcjonowania Współczesnych Języków Słowiańskich”)

Krystyna Kossakowska-Jarosz, *Anioł czy piekielnica? Obraz kobiety w piśmiennictwie śląskim w XIX wieku*

Anna Dolata-Zaród, *Terminologie des textes économiques*

Joanna Spalińska-Mazur, *Inwencje i kontynuacje. Polski autorski film animowany w latach 1980–1990*

Wojciech Kędzierzawski, *Codziennosc. Kategoria antropologiczna i historia kultury*

oraz 1 czasopismo:

„Stylistyka” XVIII: *Styl i kreatywnosc – Style and Creativity*.

Ponadto z funduszy OTPN i Uniwersytetu Opolskiego wydano 2 czasopisma:

„Kwartalnik Opolski” LV, nr 1; nr 2–3; nr 4

„Nature Journal” 42.

Rok 2010

W 2010 roku wydano wspólnie z Uniwersytetem Opolskim 9 książek przy dofinansowaniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w ramach działalności upowszechniającej naukę:

Katarzyna Łeńska-Bąk, *O pokarmach, smakach i utraconych znaczeniach. Historia sub specie culinaria*

Agata Strządała, *Od Galtona do Watsona. Przemiany pojmowania eugeniki w XIX i XX wieku*

Krystyna Modrzejewska, *Kondycja człowieka w literaturze francuskiej XX wieku*

Aneta Mazur, *Pod znakiem Saturna. Topika melancholii w późnej twórczości Elizy Orzeszkowej*

Katarzyna Łeńska-Bąk, Magdalena Sztandara (red.), *Zmowa, intryga, spisek. O tajnych układach w strukturze codzienności* (seria: „Stromata Anthropologica” 6)

Jolanta Nocoń, Elżbieta Łucka-Zajac (red.), *Uczeń w świecie języka i tekstów*

Jolanta Czaplinska, Anna Modelska-Kwaśniowska (red.), *Kultura bez cenzury (?)*

Bożena Olszewska, Elżbieta Łucka-Zajac (red.), *„Stare” i „nowe” w literaturze dla dzieci i młodzieży*

Jacek Baluch, Aleksandra Pajak (red.), *Zmierzch Herdera. Filologiczne podstawy slawistyki*

oraz 2 czasopisma:

„Stylistyka” XIX: *Styl a media – Style and Media*

„Kwartalnik Opolski” LVI, nr 1; nr 2–3; nr 4

„Nature Journal” 43.

Rok 2011

W 2011 roku wydano wspólnie z Uniwersytetem Opolskim 6 książek przy dofinansowaniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Krystyna Kossakowska-Jarosz, Małgorzata Iżykowska (red.), *Kalejdoskop tematów śląskich. Zbiór studiów filologicznych*

Aleksandr Dimitriewicz Duliczenko, *Osnovy slawjanskoj filologii* (t. 1: *Istoriiko-etnograficzeskaja i etnolinwisticzeskaja problematyka*)

Aleksandr Dimitriewicz Duliczenko, *Osnovy slawjanskoj filologii* (t. 2: *Lingwisticzeskaja problematika*)

Krystyna Modrzejewska (red.), *La Condition humaine dans la littérature française et francophone*

Gaweł Strządała, *Niemcy w myśli politycznej Władysława Studnickiego*

Marcin Nobis, Arkadiusz Nowak, *Atlas of the vascular flora of Tajikistan. Part II.*

Ponadto z funduszy Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego wydano:

„Kwartalnik Opolski” LVII, nr 1; nr 2–3; nr 4

Rok 2012

W 2012 roku wydano wspólnie z Uniwersytetem Opolskim 4 książki przy dofinansowaniu Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Elżbieta Dąbrowska, Irena Jokiel (red.), *Juliusz Słowacki w kontekstach kulturowych dawnych i współczesnych*

Sabina Giergiel, *Ocalić pamięć. Praktyki pamięci i zapominania we współczesnej prozie postjugosłowiańskiej*

Krystyna Kossakowska-Jarosz, Jolanta Nocoń (red.), *Filologiczny widnokrąg. Obrazy stare i nowe*

Anna Kaczmarek, *L'image de la femme dans l'œuvre d'Émile Zola*

oraz 2 czasopisma:

„Stylistyka” XX: *Integracja w stylistyce – Integration in Stylistics*

„Kwartalnik Opolski” LVIII, nr 1; nr 2–3; nr 4.

Działalność konferencyjna upowszechniająca naukę

Współorganizowano konferencje dofinansowane w ramach działalności wspomagającej badania (DWB) lub działalności upowszechniającej naukę (DUN) przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego:

Rok 2008

Międzynarodowa konferencja naukowa: „Sztuka życia, zasady dobrego zachowania, etykieta o zmienności obyczaju w kulturze”, 21–24 kwietnia, Pokrzywna (rozliczenie z poprzedniego okresu)

Rok 2009

„Wokół choroby, medycyny i praktyk leczniczych. Teorie – konteksty – interpretacje”, 20–23 kwietnia, Pokrzywna

„Słowacki w kontekstach literacko-kulturowych dawnych i współczesnych”, 27–28 listopada, Opole

Rok 2010

„«Stare» i «nowe» w literaturze dla dzieci i młodzieży”, 20–21 marca, Opole

„Zmierzch Herdera. Filologiczne podstawy slawistyki”, 22–23 marca, Opole

„Zmowa, intryga, spisek w strukturze codzienności”, 20–22 kwietnia, Pokrzywna

II Symposium Opoliensis. „Kultura bez cenzury”, 23–24 września, Opole

Rok 2011

III Symposium Opoliensis. „Norma i antynorma w wielkich i małych językach współczesnej Slavii”, 19–20 maja, Opole

„Tekst edukacyjny”, 21–22 września, Opole

Rok 2012

V Kongres Polonistyki Zagranicznej, 10–13 lipca, Opole

Letnia Szkoła Logiki, Języka i Informacji (European Summer School of Logic, Language and Information) ESSLLI 2012, 6–17 sierpnia, Opole

Ponadto Uniwersytet Opolski we współpracy z OTPN zorganizował konferencje, które były finansowane z wpłat uczestników i innych niż DWB czy DUN źródeł:

2011 r.

„Stromata Anthropologica. O rozkoszach świata tego... Od przyjemności do ekstazy w kontekstach kultury”, 12–15 kwietnia, Pokrzywna

Konferencja doktorantów Wydziału Filologicznego: „Obraz Świata – Świat w obrazach. Literatura – Język – Kultura” grudzień 2011 (grant wewnętrzny MNiSW dla Wydziału Filologicznego).

2012 r.

„Stare i nowe. W kręgu czasopism dla dzieci i młodzieży”, Pokrzywna 19–20 kwietnia

„Brud. Dylematy – idee – sprawy”, 24–27 kwietnia, Jarosław

„Formal Grammar”, 11–12 sierpnia, Opole

Konferencja doktorantów Wydziału Filologicznego: „Słowo i wartość w języku, literaturze, kulturze”, 13–15 grudnia (grant wewnętrzny MNiSW dla Wydziału Filologicznego).

Zorganizowano również seminaria naukowe, spotkania i wykłady otwarte.

Wydział II – Języka i Literatury – zorganizował 2 seminaria naukowe, 2 spotkania autorskie i 3 wykłady otwarte:

1) seminarium doktoranckie „Zbigniew Herbert – poeta kultury” przygotowane we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim z okazji wybitcia monety z wizerunkiem Herberta. Konferencji towarzyszyły 2 wystawy: monet (zorganizowana przez NBP) i dzieł wszystkich Herberta (przygotowana przez Bibliotekę Wojewódzką, motto wystawy brzmiało: „Jestem ogniwem w łańcuchu tradycji”). W konferencji uczestniczyli doktoranci I, II i III roku (publikacje do „Kwartalnika Opolskiego” w przygotowaniu) oraz uczniowie szkół średnich pod opieką doktorantów IV roku: Marka Bodusza i Xymeny Borowiak (finansował PKO Bank Polski).

2) 4 grudnia 2008 r. – otwarte seminarium naukowe Zakładu Literatury XIX i XX wieku, poświęcone twórczości Tymoteusza Karpowicza. Wykład wygłosił dr Bartosz Małczyński.

3) kwiecień 2009 r. – naukowa prezentacja dra Zbigniewa Bitki: „Psychoanalityczna lektura prozy współczesnej (Krzysztoń, Terlecki)”.

4) 14 maja 2009 r. – wykład otwarty prof. dr hab. Krystyny Modrzejewskiej zatytułowany „Uwodzić po francusku”; dyskusja po wykładzie dotyczyła zagadnienia stylów uwodzenia w dramacie i teatrze francuskim.

5) 11 marca 2010 r. – spotkanie Saby Brzozowskiej w związku z wydaną książką: *Człowiek i historia w dramatach Tadeusza Micińskiego*.

6) 9 grudnia 2010 r. – spotkanie autorskie prof. dr hab. Krystyny Modrzejewskiej w związku z wydaną książką: *Kondycja człowieka w literaturze francuskiej XX wieku*.

7) 17 marca 2011 r. – spotkanie z Ernestem Bryllem, „Poetą – Prozaikiem – Dramatopisarzem – Tłumaczem – Dyplomata”.

8) 12 maja 2011 r. – wykład otwarty prof. Andrew Wiercińskiego zatytułowany „Czesława Miłosza granice bez granic: Nie przestaję odczuwać zdziwienia”. Wykład był połączony z dyskusją na temat poezji Miłosza. Wystąpienie opublikowano w „Kwartalniku Opolskim” 2011, nr 1 (wersja anglojęzyczna) i nr 4 (wersja polskojęzyczna).

Wydział IV – Nauk Ścisłych, Technicznych i Medycznych – zorganizował razem z Grupą Logiki, Języka i Informatyki 3 wykłady otwarte:

1) 22 lutego 2011 r. – wystąpienie prof. dra hab. Krzysztofa Wieczorka zatytułowane „Język dyskursu politycznego w Polsce posttotalitarnej”, które zostało opublikowane w „Kwartalniku Opolskim” 2011, nr 1.

2) 17 kwietnia 2012 r. – wystąpienie dr hab. Elżbiety Dąbrowskiej, prof. UO zatytułowane „Słowa, słowa, słowa... A rzeczywistość gdzie?”.

3) 19 czerwca 2012 r. – wystąpienie dr Ewy Pawelec zatytułowane „Fizyka, czyli filozofia stosowana”.

Działalność organizacyjna

W ramach działalności organizacyjnej utworzono w 2008 roku stronę internetową OTPN: www.otpn.uni.opole.pl, w 2010 roku zaś znacznie ją unowocześniono. Obecnie trwają dalsze prace nad jej modernizacją i aktualizacją. Utworzono również na domenie uni.opole.pl, dzięki uprzejmości Uniwersytetu Opolskiego, elektroniczną skrzynkę pocztową Towarzystwa (otpn@uni.opole.pl). Ponadto zaktualizowano papier firmowy OTPN. Wypracowano obieg dokumentów między Uniwersytetem Opolskim a OTPN, co pozwoliło na bardziej transparentny przepływ finansowy dotacji i uregulowanie wydatkowanych kwot. Wprowadzono również konieczność składania wniosków o dotację z DUN w postaci elektronicznej, pozostawiając formę tradycyjną (papierową). Ze względów praktycznych uruchomiono elektroniczny dostęp do konta bankowego. Wysłano ankietę do oceny czasopism dla „Kwartalnika Opolskiego” w kategorii B (zawierającej liczbę punktów za publikacje w czasopismach naukowych niemających współczynnika wpływu Impact Factor – IF); na podstawie parametryzacji czasopismo otrzymało 4 punkty. Utworzono stronę „Kwartalnika Opolskiego”; trwa jej modernizacja w celu dostosowania do podwyższenia punktacji czasopisma.

Na szczególną uwagę zasługuje organizacja w 2012 roku przez członków OTPN dwóch dużych konferencji naukowych. Pierwsza z nich to – liczący ok. 200 uczestników – V Kongres Polonistyki Zagranicznej, w którego organizację zaangażowali się głównie członkowie Wydziału II – Języka i Literatury. Druga to – licząca 350 uczestników – Europejska Letnia Szkoła Logiki, Języka i Informatyki ESSLLI 2012, w której zaangażowany był głównie Wydział IV – Nauk Ścisłych, Technicznych i Medycznych. Zarząd aktywnie brał udział w pracach organizacyjnych ESSLLI 2012:

a) OTPN wystąpiło z ofertą promocji Miasta Opola w trakcie trwania ESSLLI 2012 (podpisano umowę między urzędem miasta i OTPN na realizację promocji, na druk i wykorzystanie materiałów promocyjnych Opola);

b) OTPN było w pełni odpowiedzialne za organizację Official Recetion, nadając temu wydarzeniu charakter polski,

c) OTPN zorganizowało wyżywienie dla ok. 300 uczestników ESSLLI 2012.

Jednocześnie podejmowano próby pozyskania pieniędzy z innych źródeł niż MNiSW. Na przykład wniosek o dotację na organizację wycieczek i zdarzeń kulturalnych podczas trwania ESSLLI 2012 oraz na organizację Międzyszkolnego Turnieju Fizycznego wysłano do Fundacji „Aktywni w Regionie”. Niestety w obu przypadkach bez powodzenia.

OTPN corocznie bierze udział w Opolskim Festiwalu Nauki. Podczas X edycji wywieszono plakat informujący o działalności Towarzystwa, wystawiono zeszyty „Kwartalnika Opolskiego”, a ponadto członkowie OTPN brali udział w wykładach wspólnie z jednostkami Uniwersytetu Opolskiego. W 2012 roku zgłoszono akces współorganizacji XI Opolskiego Festiwalu Nauki; obecnie trwają prace nad programem. W trybie ciągłym aktualizowana jest lista członków OTPN.

Podstawowe potrzeby Towarzystwa

Należy zaktywizować pracę oddziałów i zweryfikować liczbę członków Towarzystwa. Niezbędna jest też poprawa ściągalności składek członkowskich. Konieczne jest dalsze wprowadzenie ministerialnych standardów wydawniczych dotyczących „Kwartalnika Opolskiego” oraz pozyskiwanie środków na działalność statutową i wydawniczą Towarzystwa.

Sekretarz Generalny OTPN
Katarzyna Książek